

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр
кертү турында» 566-6 номерлы Татарстан Республикасы
законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӨ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты А.К. Хамаев
тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр
кертү турында» 566-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын
беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2024 елның 6 июне
№ 2508-VI ДС

Проект
Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы депутаты
А.К. Хамаев
тарафыннан кертелә

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1 статья

Татарстан Республикасы Жир кодексына (2005 елның 18 гыйнварындагы 4-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1998, № 8 (II өлеш); 2005, № 1 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2006, № 7 (I өлеш); 2007, № 1 (I өлеш), № 4; 2008, № 5 (I өлеш); 2009, № 7 – 8 (III өлеш); 2010, № 11; 2011, № 11 (I өлеш); 2012, № 3, № 5 (I өлеш); 2013, № 1; 2014, № 3, № 5, № 6 (II өлеш), № 7, № 12 (II өлеш); 2015, № 7 (I өлеш), № 10 (I өлеш); 2016, № 5; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2016, № 40 (I өлеш); 2017, № 41 (I өлеш), № 52 (I өлеш), № 76 (I өлеш); 2018, № 1 (I өлеш), № 22 (I өлеш), № 78 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 60 (I өлеш); 2020, № 77 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 20 (I өлеш), № 29 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 3 (I өлеш), № 17 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 56 (I өлеш), № 73 (I өлеш), № 86 (I өлеш), № 92 (I өлеш) № 95 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1) 20 статьяның 3 пунктына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Бер муниципаль берәмлекнең муниципаль милкендәге жир кишәрлекләре аларны аерым категориядәге гражданның һәм (яисә) гражданның тарафыннан төзелгән коммерциягә карамаган оешмаларга бирү максатларында Россия Федерациясә Жир кодексының 39⁵ статьясындагы 6 һәм 7 пунктчалары нигезендә башка муниципаль берәмлекнең муниципаль милкенә түләүсез тапшырылырга мөмкин.»;

2) 32 статьяның 3 пунктындагы дүртенче абзацта «унсигез яше тулмаган» сүзләрен «өлкән балага 18 яшь тулганчы яисә 23 яшь тулганчы, ул белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмада көндөзгә уку рәвешендә белем алган очракта,» сүзләренә алмаштырырга;

3) 32¹ статьяда:

а) 5 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5. Әлеге Кодекстың 32 статьясындагы 3 пунктының 1 пунктчасында күрсәтелгән максатлар өчен жир кишәрлекләре алырга теләгән шәһәр округы территориясендә даими яшәүче гражданның жир кишәрлекләре тиешле шәһәр

округы чикләрендә яисә тиешле шәһәр округы милкендәге яисә идарә итү һәм эш йөртү вәкаләтләрен Татарстан Республикасы гамәлгә ашыра торган әлеге пунктта каралган муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән бирелә.

Казан шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә даими яши торган гражданнарга жир кишәрлекләре Югары Ослан муниципаль районы, Биектау муниципаль районы, Зеленодольск муниципаль районы, Лаеш муниципаль районы, Питрәч муниципаль районы чикләрендә бирелергә мөмкин. «Чаллы шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә даими яши торган гражданнарга жир кишәрлекләре Тукай муниципаль районы чикләрендә бирелергә мөмкин.»;

б) 10 пунктка түбәндәге эчтәлекле 11 пунктча өстәргә:

«11) 18 яшьтән 23 яшькә кадәрге өлкән баланың белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмада көндөзгә уку рәвешендә белем алуын раслаучы документ.»;

в) 17 пунктның беренче абзацында «1 – 7 пунктчаларында» сүзләрен «1 – 7, 11 пунктчаларында» сүзләренә алмаштырырга;

г) 19¹ пунктта «бирелгәндә башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнары» сүзләрен «бирү максатларында Татарстан Республикасы башкарма хакимияе органнары, жирле үзидарә органнары» сүзләренә алмаштырырга.

2 статья

1. Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 2 пунктының, 3 пунктының «б» һәм «в» пунктчаларының гамәли көче 2024 елның 23 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Татарстан Республикасы

Рәисе

**«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»
Татарстан Республикасы законы проектына
АҢЛАТМА**

Бүгенге көндә Татарстан Республикасында күпбалалы гаиләләргә жир кишәрлекләре бирүгә бәйлә мәсьәләләр күпбалалы гаиләләргә жир кишәрлекләре бирү вариантларын киңәйтү кирәклеген таләп итә.

Беренче этапта жир кишәрлекләре дәүләт милкендәгә һәм муниципаль милектәгә буш жирләрдән бирелде. Шулай ук федераль милектәгә жир кишәрлекләре дә бирелде.

Муниципаль берәмлекләр тарафыннан тапшырылган мәгълүмат нигезендә жир кишәрлекләре белән тәмин ителмәгән күпбалалы гаиләләрнең иң күп саны шәһәр округларында ачыкланды. Хәзерге вакытта шәһәр округларында әлегә категориядәгә гражданнарга бирү өчен жир кишәрлекләре житмәү проблемасы бар. Проблеманы хәл итү варианты буларак күпбалалы гаиләләргә жир кишәрлеген башка муниципаль берәмлектән алу хокукын билгеләү тора.

Закон проектында Татарстан Республикасы Жир кодексының 32¹ статьясына үзгәреш кертү тәкъдим ителә, аның нигезендә шәһәр округы территориясендә даими яши торган күпбалалы гаиләләргә тиешле шәһәр округы милкендәгә һәм республиканың башка муниципаль районнары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре бирелергә мөмкин. Аерым алганда, Казан шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә даими яши торганнарга жир кишәрлекләре Югары Ослан, Биектау, Зеленодольск, Лаеш, Питрәч муниципаль районнары чикләрендә, «Чаллы шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә даими яши торган гражданнарга – Тукай муниципаль районы чикләрендә бирелергә мөмкин.

Закон проекты белән жир кишәрлекләре бирү максатларында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары арасындагы хезмәттәшлек тәртибе Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә дип күздә тотыла.

Моннан тыш, закон проектында, «Күпбалалы гаиләләргә социаль ярдәм чаралары турында» 2024 елның 23 гыйнварындагы 63 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указының 2 пункты нормасын исәпкә алып, Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм 32¹ статьяларына үзгәрешләр кертелә: өлкән балага 18 яшь тулганчы яисә 23 яшь тулганчы, ул белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмада көндөзгә уку рәвешендә белем алган очракта, күпбалалы гаиләнең жир кишәрлеген алу турында гариза бирү хокукы карала.

**«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»
Татарстан Республикасы законнын кабул итүгә бәйле рәвештә үз көчләрән
югалтуы танылырга, туктатып торылырга, үзгәртелергә яисә кабул
ителергә тиешле Татарстан Республикасы законнары һәм башка
норматив хокукий актлары
ИСЕМЛЕГЕ**

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»
Татарстан Республикасы законнын кабул итүгә бәйле рәвештә Татарстан
Республикасы законнарын үз көчләрән югалткан дип тану, туктатып тору,
аларга үзгәрешләр кертү яисә аларны кабул итү таләп ителми.

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»
Татарстан Республикасы законы проектын кабул итү өч һәм аннан күбрәк
баласы булган шәһәр округы территориясендә даими яши торган гражданның
идарә итү һәм эш йөртү Татарстан Республикасы гамәлгә ашыра торган жир
кишәрлекләре бирелгәндә жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә Татарстан
Республикасы башкарма хакимияте органы һәм шәһәр округларының жирле
үзидарә органнары арасындагы хезмәттәшлек тәртибен раслау турында»
2016 елның 30 сентябрәндәге 696 номерлы Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинеты карарына үзгәрешләр кертүне таләп итәчәк.

**«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»
Татарстан Республикасы законы проектын
ФИНАНС-ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘУ**

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законнын кабул итү жир кишәрлекләре алу хокукы булган күпбалалы гаиләләр санын артыруга китерергә мөмкин.

Әлеге сан зур булмас дип көтелә, чөнки күпчелек күпбалалы гаиләләр жир кишәрлекләре алу хокукы булган гражданныр исемлегенә кертү турындагы гаризаларны өлкән балалары 18 яшькә житкәнче тапшыралар.

Үзгәрешләр, нигездә балалары арасындагы яшь аермасы 18 яшьтән артык булган күпбалалы гаиләләргә генә кагылуын игътибарга алып, бюджет акчаларының өстәмә күләмен фаразларга мөмкинлек бирми.